

SGH

Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

Finansowanie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw

dr Anna Grygiel-Tomaszewska

Wzrost gospodarczy ma cenę.

200%

W ciągu ostatnich 100 lat globalne zużycie materiałów na mieszkańca wzrosło dwukrotnie.

300%

... a energii pierwotnej trzykrotnie.

500%

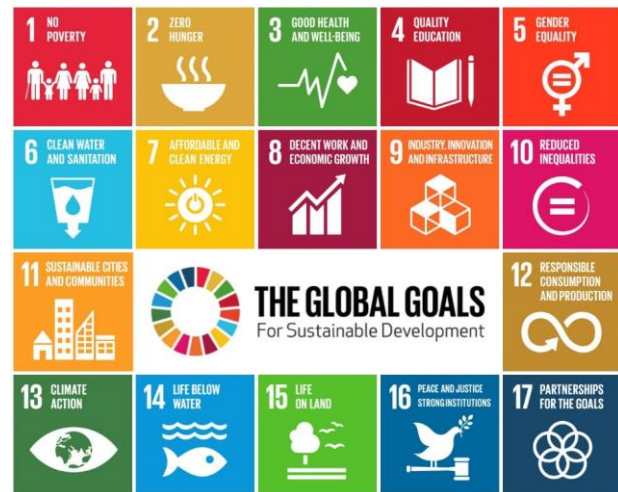
Liczba ludności wzrosła w tym czasie o 500% z poziomu 1,6 mld do 8 mld.

„Jeśli obecne trendy wzrostowe światowej populacji, industrializacji, zanieczyszczenia, produkcji żywności i zużycia zasobów zostaną utrzymane, to w ciągu najbliższych stu lat osiągnięte zostaną granice wzrostu tej planety. Najbardziej prawdopodobnym skutkiem będzie raczej gwałtowny i niekontrolowany spadek zarówno liczebności populacji, jak i produkcji przemysłowej.”

Granice wzrostu, 1972, str. 32

17 Celów dla Zrównoważonego Rozwoju

1. Położyć kres ubóstwu we wszystkich jego formach na całym świecie.
2. Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo.
3. Zapewnić zdrowe życie i promować dobre samopoczucie dla wszystkich w każdym wieku.
4. Zapewnić inkluzywną i sprawiedliwą edukację wysokiej jakości oraz promować możliwości uczenia się przez całe życie dla wszystkich.
5. Osiągnąć równość płci i wzmocnić pozycję wszystkich kobiet i dziewcząt.
6. Zapewnić dostępność i zrównoważone zarządzanie wodą i urządzeniami sanitarnymi dla wszystkich.
7. Zapewnić wszystkim dostęp do niedrogiej, niezawodnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii.
8. Promować trwałe, sprzyjające włączeniu społecznemu i zrównoważony wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich.
9. Budować odporną infrastrukturę, promować inkluzywną i zrównoważoną industrializację oraz wspierać innowacje.
10. Zmniejszyć nierówności w krajach i między nimi.
11. Sprawić, aby miasta i osiedla ludzkie sprzyjały włączeniu społecznemu, były bezpieczne, odporne i zrównoważone.
12. Zapewnić zrównoważone wzorce konsumpcji i produkcji.
13. Podejmować pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatycznym i ich skutkom.
14. Chronić i korzystać w zrównoważony sposób z oceanów, mórz i zasobów morskich na rzecz zrównoważonego rozwoju
15. Ochrona, przywracanie i promowanie zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, zrównoważone zarządzanie lasami, zwalczanie pustoszenia, zatrzymanie i odwrócenie degradacji gruntów oraz zatrzymanie utraty różnorodności biologicznej
16. Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu
17. Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju

Ograniczenie emisyjności – Porozumienie

Po co?

- „Zmiana klimatu to globalna sytuacja nadzwyczajna, która wykracza poza granice państwowe. Jest to kwestia wymagająca międzynarodowej współpracy i skoordynowanych rozwiązań na wszystkich poziomach.”
- Realizacja porozumienia ma przyczynić się do wspierania adaptacji i łagodzenia skutków zmian klimatu, wzmocnienia odporności i rozwoju niskoemisyjny w sposób, który nie ogranicza produkcji żywności. Tym samym powinna prowadzić do realizacji 17 Celów ONZ
- **Jednocześnie nie jest ona możliwa bez uwzględnienia zgodności działań sektora finansowego z celami klimatycznymi.**

Cele porozumienia paryskiego

Porozumienie wyznacza długoterminowe cele, które mają kierować wszystkimi narodami :

- znacznie ograniczyć globalne emisje gazów cieplarnianych, aby ograniczyć globalny wzrost temperatury w tym stuleciu do 2 stopni Celsjusza, jednocześnie dążąc do ograniczenia tego wzrostu jeszcze bardziej, do 1,5 stopnia;
- przegląd zobowiązań krajów (NDC, Nationally Determined Contribution) co pięć lat (wkład ustalony na poziomie krajowym – obowiązkowy plan działań na rzecz klimatu w celu ograniczenia emisji i dostosowania się do wpływu na klimat; nieobowiązkowe strategie więcej niż mile widziane). W 2023 r. pierwszy „globalny przegląd” oceni postępy w realizacji celów porozumienia paryskiego.
- zapewnianie finansowania krajom rozwijającym się w celu łagodzenia zmian klimatu, wzmocnienia odporności i zwiększania zdolności przystosowania się do skutków zmian klimatu.

23,04 mld EUR

W 2021 r. UE i jej kraje członkowskie przeznaczyły ponad 23,04 mld EUR na finansowanie działań klimatycznych.

Europejski Zielony Ład

- **Cel: przekształcenie Unii Europejskiej w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę**
- która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto
- w której nastąpi oddzielenie wzrostu gospodarczego od zużycia zasobów
- w której żadna osoba ani żaden region nie pozostaną w tyle.

- **Priorytety UE określone w Europejskim Zielonym Ładzie:**

- ▶ neutralność klimatyczna Europy
- ▶ gospodarka o obiegu zamkniętym
- ▶ renowacja budynków
- ▶ zero zanieczyszczeń
- ▶ ekosystemy i różnorodność biologiczna
- ▶ zdrowa żywność i zrównoważone rolnictwo
- ▶ zrównoważony transport
- ▶ środki finansowe dla najbardziej potrzebujących regionów
- ▶ badania, rozwój i innowacje
- ▶ przedstawicielstwa dyplomatyczne poza UE

14 lipca 2021 r. Komisja Europejska zaproponowała rozwiązania prawne, które pozwolą zrealizować te cele i urzeczywistnić Europejski Zielony Ład.

Fit for 55 to pakiet regulacji klimatycznych Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Zielonego Ładu.

Ich wspólnym celem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w Europie o co najmniej 55% do 2030 r. w porównaniu z poziomem z 1990 r. i osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.

Kapitał prywatny
powinien być bardziej
zaangażowany w
finansowanie
wydatków związanych z
celami klimatycznymi.

Co na to rynek finansowy?

- Instytucje finansowe mają zobowiązania fiducjarne wobec swoich klientów.
- Jednocześnie dysponują ogromnym kapitałem, zdolnym zmieniać świat.

Źródła finansowania

Wewnętrzne

Zysk zatrzymany

Odpisy amortyzacyjne

Przekształcenie struktury majątkowej

Uwolnienie rezerw

Dopłaty do udziałów

Nowi inwestorzy

Emisja akcji

Venture capital

Private equity

Anioły biznesu

Crowd-funding

Kredyt bankowy

Kredyt kupiecki

Leasing, faktring,
forfaiting

Emisja obligacji

Fundusze UE i in.

Zewnętrzne

Kapitały własne

Znaczenie ESG dla przedsiębiorstwa. Kapitał

Kryteria ESG

Przedsiębiorstwa

Kapitał

Finansowanie działalności przedsiębiorstwa

Jak ESG wpłynie na dostępność i na koszt kapitału?

- Znaczenie ESG w zarządzaniu ryzykiem w banku.
- ESG jako kryterium podejmowania decyzji w funduszach inwestycyjnych.
- ESG jako kryterium oceny selekcji instrumentów do portfela.

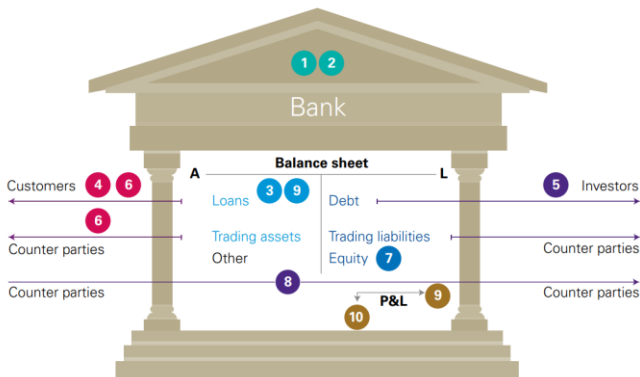
Bilans ryzyka

- Wpływ na dostępność finansowania.
- Wpływ na koszt finansowania.
- Pewne branże zostaną wyłączone z finansowania w ramach decyzji strategicznych banków.
- **UWAGA!** Sektory, branże i surowce o znaczeniu strategicznym.

Bilans szans

- Strukturyzowanie zielonego finansowania.
- Ograniczanie ryzyka greenwashing.
- Zrównoważoność prowadzonej działalności jako narzędzie budowania przewagi konkurencyjnej.

Polityka banków.

1. Uwzględnienie zrównoważonego rozwoju w strategii biznesowej i strukturze organizacyjnej/zarządzaniu
2. Dostosowanie portfela produktów i klientów
3. Identyfikacja/klasyfikacja trwałych aktywów
4. Oferowanie klientom trwałego finansowania
5. Refinansowanie za pomocą zrównoważonych instrumentów
6. Uwzględnienie ESG (ryzyka) w ustalaniu cen i zarządzaniu ryzykiem
7. Uwzględnienie ryzyka ESG w ramach narzutu kapitałowego
8. Uwzględnienie kryteriów ESG w procesie dystrybucji (w tym MiFID)
9. Raportowanie własnych ryzyk ESG i ich wpływu do organów nadzorujących i interesariuszy
10. Zarządzanie danymi ESG

Reakcje banków.

Grupa BNP Paribas przyspiesza harmonogram pełnego wyjścia z sektora węglowego

14.05.2020

Grupa BNP Paribas przyspiesza harmonogram pełnego wyjścia z sektora węglowego

- Grupa BNP Paribas rozszerza na wszystkie kraje OECD zobowiązanie, by do końca 2030 r. doprowadzić do zakończenia współpracy z klientami zajmującymi się produkcją energii elektrycznej z węgla.
- Grupa podtrzymuje także swoje zobowiązanie do zakończenia w współpracy z każdym klientem, który będzie budował nowe moce energetyczne oparte na węglu.
- BNP Paribas nie rozpocznie współpracy z nowymi klientami, jeżeli działalność związana z węglem generuje ponad 25% ich przychodów.

www.sgh.waw.pl

Reakcje banków.

Przełomowa decyzja ING – bank odchodzi od węgla!

12 grudnia 2017

12 grudnia 2017 Grupa ING, do której należy ING Bank Śląski, ogłosiła przełomową decyzję. Do roku 2025 ING całkowicie kończy z finansowaniem firm i projektów, które czerpią ponad 5% zysku z węgla. Oznacza to w praktyce, że bank nie udzieli już wsparcia finansowego żadnej polskiej firmie energetycznej związanej z sektorem węglowym.

Deklaracja Ekologiczna Banku ING z grudnia 2017 to prawdziwy przełom. Bank jednoznacznie zwraca się ku finansowaniu projektów niskoemisyjnych i opartych na energetyce odnawialnej, odchodzi natomiast od węgla. Jest ona także jasnym sygnałem dla sektora finansowego i energetycznego, że dalsze inwestowanie w węgiel nie ma przyszłości i jest głęboko nieetyczne, a projekty takie jak Ostrołęka C powinny zostać natychmiast porzucone i zastąpione inwestycjami w czystą energetykę odnawialną. Jak czytamy w Deklaracji:

- ✓ Do końca 2025 roku Bank będzie stopniowo zmniejszał (aż do całkowitej spłaty) dotychczasowe zaangażowania kredytowe, udzielone poszczególnym elektrowniom węglowym.
- ✓ Po 2025 roku Bank nie będzie finansował Klientów, których działalność jest zależna od węgla energetycznego w stopniu wyższym niż 5%. Bank zamierza dalej finansować projekty nie związane z węglem, wspierając klientów w ich transformacji energetycznej.
- ✓ Jednocześnie Bank będzie nawiązywał nowe relacje z klientami, których działalność jest zależna od węgla energetycznego w stopniu nie wyższym niż 10% oraz posiadającymi strategię dalszego zmniejszenia tego udziału do poziomu bliskiego zeru do końca 2025 roku.

Reakcje banków.

Poszerza się grono największych instytucji świata finansów, które nie chcą dłużej angażować swoich funduszy w biznes związany z węglem. Włoski potentat finansowy Generali zapowiedział wycofanie liczonego w miliardach euro zaangażowania w firmy i przedsięwzięcia związane z wydobyciem węgla czy produkcją energii z elektrowni węglowych.

Generali ma wycofać finansowanie węgla warte około 2 mld euro – sprzedając udziały w aktywach związanych z węglem czy stopniowo eliminując posiadanie obligacji, z których finansowane są projekty w energetyce węglowej czy górnictwie.

Wyjątkiem mają być inwestycje w krajach, w których produkcja energii elektrycznej i ciepła „w dalszym ciągu jest uzależniona od węgla, bez alternatyw w średniej perspektywie (*medium term*)”. Generali zaznacza, że te wyjątki stanowią obecnie około 0,02 proc. wartości jego inwestycji.

Możliwość kredytowania takich inwestycji mocno ograniczają instytucje finansowe związane z Unią Europejską, a deklaracje o wycofaniu się z sektorów związanych z węglem złożyły m.in. Societe Generale (właściciel m.in. Eurobanku), Credit Agricole, BNP Paribas, Allianz czy Aegon, a także potężne norweskie państwowe fundusze emerytalne.

Z kolei przejście na energię ze źródeł odnawialnych w perspektywie paru lat zapowiedziały m.in. Morgan Stanley, JP Morgan Chase, Citigroup. Goldman Sachs, Bank of America, Commerzbank czy Credit Agricole.

Finansowanie działalności przedsiębiorstwa

Sustainability-linked

- Koszt finansowania spada, jeśli zostaną spełnione cele niefinansowe.
- Koszt finansowania dla przedsiębiorstw, które nie prowadzą działalności zgodnie z kryteriami ESG.
- ESG a scoring kredytowy.

Green financing

- W celu pozyskania kapitału potrzebnego do sfinansowania przedsięwzięć przyczyniających się do budowania gospodarki niskoemisyjnej, odpornej na zmiany klimatu.

Zrównoważona pod względem środowiskowym działalność gospodarcza znacząco przyczynia się do osiągnięcia co najmniej jednego z następujących celów środowiskowych (Taksonomia UE):

- łagodzenie zmian klimatu
- adaptacja do zmian klimatu
- zrównoważone użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich
- przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym
- zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń
- ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów.

Green Loan Principles

- zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska i kontrola
- zrównoważone (E) zarządzanie zasobami naturalnymi i wykorzystanie ziemi
- zachowanie bioróżnorodności na ziemi i w wodzie
- zrównoważone wykorzystanie wody, ograniczanie marnotrawstwa wody
- adaptowanie się do zmian klimatycznych
- produkty, technologie i procesy efektywne w sensie ekologicznym i/lub w kontekście GOZ
- zielone budynki
- energia odnawialna
- efektywność energetyczna
- czysty transport.

GLP zakłada zgodność w 4 wymiarach:

- wykorzystanie środków
- proces oceny i selekcji projektów
- zarządzanie środkami
- raportowanie.

Zielone obligacje

Emitent	Sektor emitenta	Data emisji	Wolumen	Cel emisji	Weryfikacja zewnętrzna
SEKTOR NIEFINANSOWY					
PKN Orlen S.A.	Oil & gas	grudzień 2020 marzec 2021	2 mld PLN	Sustainability-linked bonds - poziom kuponu zależy od poziomu ratingu ESG nadanego koncernowi przez MSCI	NIE
PKN Orlen S.A.	Oil & gas	maj 2021	500 mln EUR	Rozwój infrastruktury transportu niskoemisyjnego, OZE (wiatr on- i offshore, fotowoltaika)	TAK Second Party Opinion Certyfikacja CBI
Tauron Polska Energia S.A.	Energetyka	październik 2020	1 mld PLN	Sustainability-linked bonds - KPI dot. ograniczenia emisji CO ² oraz zwiększenia udziału OZE w miksie energetycznym	NIE
Globe Trade Centre SA	Budownictwo	grudzień 2020	40 mld HUF	Zielone budownictwo, budownictwo efektywne energetycznie (wg certyfikatów zieloności / efektywności energetycznej)	TAK Second Party Opinion
R. Power S.A.	Energetyka (OZE)	czerwiec 2021	150 mln PLN	Projekty związane z rozwojem infrastruktury fotowoltaicznej	NIE, deklarowana zgodność z GBP
Columbus Energy S.A.	Energetyka (OZE)	grudzień 2020	75 mln PLN	Projekty związane z rozwojem infrastruktury fotowoltaicznej	TAK Second Party Opinion
Cyfrowy Polsat S.A.	ICT	lutym 2020	1 mld PLN	Modernizacja infrastruktury telekomunikacyjnej (poprawa efektywności energetycznej)	TAK Second Party Opinion
FAMUR	Producent maszyn i urządzeń	listopad 2021	400 mln PLN	Infrastruktura dla energii odnawialnej i efektywności energetycznej	TAK Second Party Opinion
SEKTOR FINANSOWY					
mBank S.A.	Bankowość uniwersalna	wrzesień 2021	500 mln EUR	Refinansowanie części portfela detalicznych kredytów hipotecznych, finansujących budynki o wysokiej efektywności energetycznej	TAK Second Party Opinion Certyfikacja CBI
PKO Hipoteczny S.A.	Bankowość hipoteczna	czerwiec 2019, grudzień 2019	500 mln PLN	Finansowanie kredytów hipotecznych zabezpieczonych zielonymi budynkami	TAK Second Party Opinion Certyfikacja CBI
ING Bank Hipoteczny S.A.	Bankowość hipoteczna	październik 2019	400 mln PLN	Finansowanie kredytów hipotecznych zabezpieczonych zielonymi budynkami	TAK Second Party Opinion Certyfikacja CBI
mBank Hipoteczny S.A.	Bankowość hipoteczna	jeszcze brak emisji	N/A	Finansowanie kredytów hipotecznych zabezpieczonych zielonymi budynkami (wg kryteriów Taksonomii UE)	TAK Second Party Opinion

Zielone finansowanie. Leasing.

Pierwszy w Polsce "Zielony Kredyt" dla energetycznego projektu w formule PPP

23/04/2021 | AKTUALNOŚCI

Fundusz inwestycyjny Meridiam Infrastructure, w pełni zabezpieczył finansowanie „Zielonego Kredytu” na budowę Instalacji Terminicznego Przekształcania Odpadów (ITPO) realizowanego w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego dla spółki Dobra Energia dla Olsztyna. W pełni ekologiczna instalacja została wsparta finansowaniem długoterminowym przez Polski Fundusz Rozwoju (PFR) oraz Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), wraz z grupą polskich i międzynarodowych banków. Dług uprzywilejowany o wartości 490 mln zł został certyfikowany jako „Zielony Kredyt” zgodnie z LMA Green Loan Principles.

SGH

ING Lease i Żabka Polska podpisały pierwszą Generalną Umowę Leasingu opartą na realizacji celów zrównoważonego rozwoju

02.11.2022 (13:58) - informacja prasowa

Produkty: Kredyty Instytucje: ING Bank Śląski

ING Lease i Żabka Polska podpisały Generalną Umowę Leasingu w formule Sustainability Linked Leasing (ang. SLL). W oparciu o jej postanowienia zawierane będą odrębne umowy leasingu dotyczące finansowania aktywów wykorzystywanych w działalności Żabki. Uzgodnione pomiędzy stronami warunki przewidują uzależnienie wysokości marży od spełnienia określonych wskaźników efektywności z obszaru ESG (ang. Environmental, Social and Governance). Efektem partnerskiej współpracy pomiędzy ING Lease i Żabka Polska jest zawarcie umowy na nowatorski produkt finansowy na polskim rynku. Łączna kwota limitu wynosi 60 mln zł.

Umowa odwołuje się do wybranych celów Żabki wynikających z przyjętej Strategii Odpowiedzialności (ESG) i są to: całkowita redukcja emisji gazów cieplarnianych o jedną czwartą w zakresie 1 i 2 oraz zmniejszenie intensywności emisji gazów cieplarnianych w sklepach o 70 proc. do 2026 roku (w odniesieniu do wskaźników z 2020 roku). Żabka ma również podwoić sprzedaż produktów żywieniowych marki własnej promujących zdrowy i zrównoważony styl życia do 2025 roku.

Zrównoważone finansowanie. Zielony leasing.

Leasing zielonych inwestycji obejmuje szeroki wybór przedmiotów. Przykładowo, w BNP Leasing Solutions firmy mogą sfinansować **instalacje fotowoltaiczne, magazyny energii, pompy ciepła, a także specjalistyczne proekologiczne urządzenia np.: stacje ładowania samochodów elektrycznych.**

W zielonej ofercie istotną grupę stanowią również **elektryczne pojazdy** (auta, skutery, czy specjalistyczny sprzęt np. wózki widłowe) do 8 ton. BNP Leasing Solutions oferuje również **finansowanie połączone z programem Mój elektryk.**

SGH

Zrównoważone finansowanie. Zielony leasing.

Program „Mój elektryk” to nowy rządowy program dofinansowania do nowego osobowego lub dostawczego samochodu elektrycznego. Teraz także w leasingu dla przedsiębiorców. **Wspieramy rozwój elektromobilności w Polsce.**

Co na to inwestorzy?

Czynniki ESG uwzględniane w procesach legislacyjnych dotyczących:

- ZAFI - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi
- UCITS – DYREKTYWA 2009/65/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS)
- MiFID II - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE

W dniu 2 sierpnia 2021 r. zostały opublikowane akty delegowane Komisji Europejskiej dotyczące ww

Zmiany wesły w życie:

- ZAFI - 1 sierpnia 2022 r
- UCITS – 1 sierpnia 2022 r
- MiFID II – wymagania operacyjne – 2 sierpnia 2022 r
- MiFID II w zakresie wymogów zarządzania produktami – 22 listopada 2022 r

Dlaczego benchmark jest ważny dla inwestorów?

ART. 6
wszystkie
fundusze

- Wszystkie zarządzane fundusze
- Przestrzegaj lub wyjaśnij – jeśli instytucja twierdzi, że zrównoważony rozwój nie jest istotny, ujawnij powody

ART. 8
fundusze
jasnozielone

- Fundusze promujące cechy ESG
- Ujawnij przydatność wskaźnika referencyjnego (jeśli dotyczy)

ART. 9
fundusze
ciemnozielone

- Fundusze promujące cel ESG
- Czym różni się od indeksu szerokiego rynku?

- „Każda firma i każda branża zostaną przekształcone w wyniku przejścia do świata zerowego netto. Pytanie brzmi, czy będziesz prowadzić, czy będziesz prowadzony?”
/Larry Fink, CEO BlackRock/

Dziękuję za uwagę.

dr Anna Grygiel-Tomaszewska
www.linkedin.com/in/agrygiel
agrygie@sgh.waw.pl